

VLADIMIR MIHAJLOVIČ:

A. P. ČEHOV.

ČRTICA IZ RUSKE KNJIŽEVNOSTI.

ri velike pisatelje šteje današnja Rusija, ki so si pridobili nenavadno veljavo ne le v ožji domovini, ampak tudi po širnem svetu: Tolstega, Gorkega in Čehova.

Tolstoj in Gorkij sta znana po svojih obširnih romanih, kjer jima nudi bogato razpleteno dejanje dovolj prilike, da zastopata bolj ali manj jasno začrtano tendenco. A ne tako Čehov. On je v prvi vrsti novelist; kot tak si je pridobil svetovno slavo in kot tak stoji na častnem mestu v modernem ruskem slovstvu.

Ker stoji Čehov sedaj ravno v najrodovitnejši dōbi svoje delavnosti, še pač davno ni mogoče reči, kako se bode končala. A njegovo dosedanje delovanje zasluži, da se поближе seznanimo z njim.

* * *

A. P. Čehov se je rodil l. 1860. Dovršivši gimnazijo v svojem rojstnem mestecu Taganrogu ob Azovskem morju, se je vpisal kot slušatelj zdravniških ved na moskovskem vseučilišču.

Njegova dijaška leta so bila polna bede in pomanjkanja — kakor je navadno pri večini genialnih in nadebudnih eksistenc. Razen za samega sebe je moral skrbeti tudi za celo svojo rodbino. Zaraditega je že v tej dōbi tako neumorno deloval na polju ruskega slovstva, da si je nakopal nevarno

pršno bolezen, ki ga še sedaj ni zapustila. Pisal je šaljive črtice za humoristične in satirične liste „Strekoza“, „Budilnik“ in „Os-kolki“, dokler se mu niso odprli tudi veliki dnevnik, pred vsemi „Novoje Vremja“ in „Peterburgskaja Gazeta“. Sčasom pa je postal tudi sotrudnik velikih revij in mesečnikov; posebno „Russkaja Mysl“ priobčuje mnogo njegovih proizvodov. Svoje črtice, novele, povesti in drame je izdal v večjih zbirkah; sedaj pa se že dobiva polno izdanje njegovih del v založbi Marksovi v Petrogradu.

A. P. Čehov.

Čehov se — zajedno z Gorkim — razločuje od večine sodobnih ruskih slovstvenikov. Dočim hodijo ti po starih, sporočanih potih in se sami karakterizirajo z nesamostojnostjo in epigonstvom, polnim sumničenja in mržnje do vsake poteze krepke, značilne osebnosti, — ali z duševno in moralno raztrganostjo, ki se sama odreka vsaki slovstveni vrednosti, je delovanje teh dveh

pisateljev bogato novih momentov, ki raztezajo obseg književnosti z ozirom na vsebino in na obliko. V celoti pa se bojuje njuna Muza proti zmešnjavam sodobnega duševnega življenja; prilagodila se je potrebam časa in dozorujočim teoretičnim in praktičnim živlenskimi vprašanjem.

Gotovo je tudi Čehov mnogo pripomogel k temu, da se vrača rusko slovstvo, ki je bilo izgubilo v zadnjem poldrugem desetletju malone ves značaj in vse svoje tipične lastnosti, dandanes v lastno smer in